

СТАНОВИЩЕ

От Дончо Хрусанов - проф. д-р по Административно право и процес

Относно въпроса подлежат ли определения на съда на отмяна по чл. 245 и следващите от АПК

Систематическото място на чл. 245 и следващите е отредено от законодателя в глава четиринадесета на Административнопроцесуалния кодекс. Самото заглавие на тази глава - „Отмяна на влезли в сила съдебни актове“ подсказва, че по принцип на отмяна подлежат както съдебните решения, таки и съдебните определения и споразуменията. Главата съдържа два абсолютно самостоятелни способа за извънинстанционна отмяна на съдебни актове. Първи - по искане на страна по делото (чл. 237 и следващите) и втори - по искане на трето лице (чл. 245 и следващите). Сравнителният анализ на двата способа показва, че законодателят с чл. 237, ал. 1 АПК е въвел ограничение за страна по делото да иска отмяна само на преграждащите хода на делото определения и разпореждания на съда. Вторият, самостоятелен способ по чл. 245 АПК не съдържа такова ограничение и по аргумент на противното следва да се приеме, че по този ред може да се оспорват всички неблагоприятни за подаващия искането и влезли в сила определения на съда.

Що се отнася до това, че в първата алинея на чл. 245 от кодекса се говори само за решения и споразумения, то втората алинея изяснява този въпрос с общото понятие съдебни актове, което включва и определенията. Стеснителното тълкуване в случая е противоправно, ограничаващо достъпа до съд на заинтересованите лица.

Внимание следва да се отдели и на въпроса могат ли определенията да имат обвързваща сила и за трети, неучастващи в делото лица. Отговор на този въпрос сложен въпрос се съдържа например в чл. 224 от АПК. Според този текст първоинстанционният съд следва стриктно да се придържа към указанията на Върховния административен съд при по-нататъшното разглеждане на делото. Следователно допуснатите от първата инстанция пропуски, които не са отстранени в касационното производство не следва да бъдат разглеждани нататък поради преклузията, установена от чл. 224 АПК. Подобно е разрешението и при обжалване на определенията.

съдържащо се в чл. 235, ал. 2 АПК, а впрочем и чл. 224 от кодекса следва да се прилага по силата на препращащата норма на чл. 236.

Тоест когато един процесуален въпрос (например за конституирането на страните) е решен неправилно от първоинстанционния съд, но въпреки това не е поправен от касационната инстанция, то единственият начин за поправката му е извънинстанционната отмяна. Противното води до положение, в което е опорочено цялото по-нататъшно разглеждане на делото.

Допускането на отмяна в тези случаи е не само законосъобразно, но и правилно от гледна точка на процесуалната икономия, тъй като създава възможност съдът да отмени само неблагоприятното за подалото искането лице определение, вместо ново разглеждане на целия процес.

София, 15.09.2010г.

Подпис: _____

(проф. д-р Д. Хрусанов)